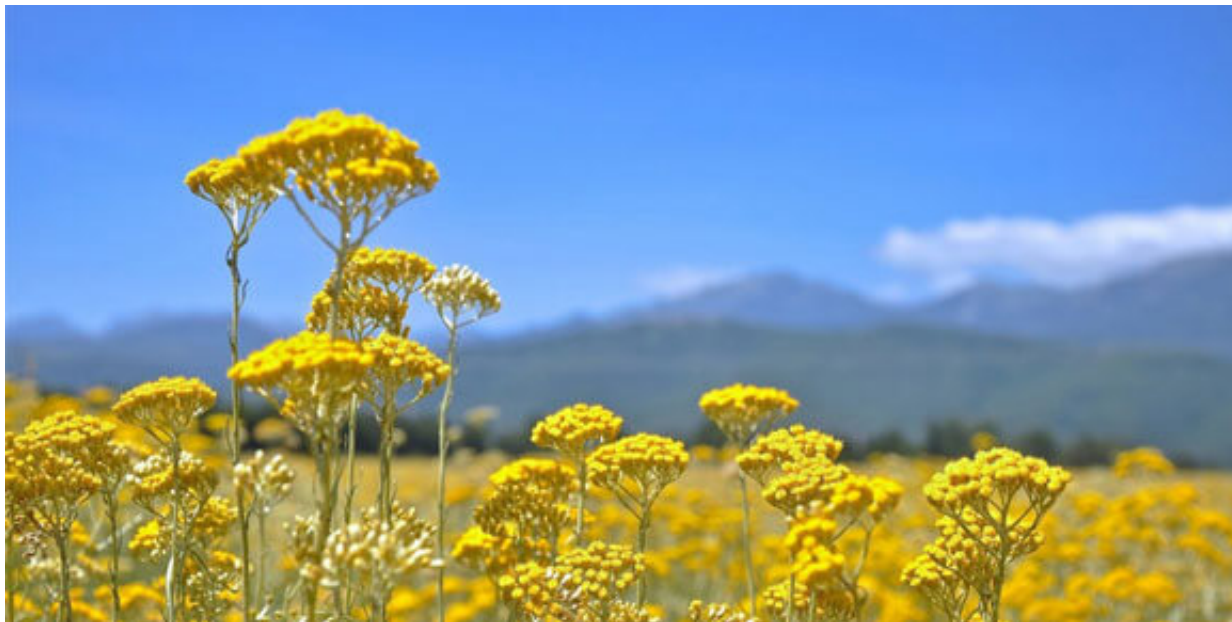

Smilje - uzgoj, sadnja, otkup

Smilje je **trajnica** koja obuhvaća različite vrste. U našim krajevima poznate su **dvije vrste** smilja : **primorsko smilje** (*helichrysum italicum*) i **pješčano smilje** (*helichrysum arenarium*). Primorsko smilje raste samoniklo na pjeskovitim tlima ili napuštenim poljoprivrednim površinama. Odgovara mu velika količina sunca. Pješčano smilje raste u obliku nižeg grma sa sitnim cvjetićima žute boje i blago opojnim mirisom. Neizostavna je vrsta kamenjarskih pašnjaka i hrvatskog priobalja.

Smilje je rasprostranjeno duž cijele dalmatinske obale i Sredozemnog mora. **Cvate** od **svibnja** do **srpnja**. Može se prikupljati **samoniklo** u prirodi ili uzgajati **plantažno**.

Za područje Dalmacije važno je **primorsko smilje** (*helichrysum italicum*) jer dostiže **visoku cijenu ulja** na svjetskom tržištu.

Uzgoj smilja

Smilje odlično podnosi sušu i visoke temperature krša i kamenitih terena. Pogoduje mu jako sunčevo zračenje, no isto tako može podnijeti i oštrije zime, pa ga možemo pronaći i na višim nadmorskim visinama.

Odlično raste na lakim, propusnim karbonatnim tlima stoga u uzgoju treba izbjegavati kiselija tla s puno vlage. Premda je smilje relativno otporno na nametnike i bolesti, u uzgoju se mogu pojaviti gljivične bolesti kao i štetnici poput lisnih ušiju, štitastih moljaca, gusjenica moljaca i sl.

Smilje je **trajnica** koja traje **5-8 godina**. Za uzgoj nije potrebno puno posla, treba samo ukloniti korov i okopati sadnice 2-3 puta u prvoj godini dok biljka ne pusti korijenje. Smilje koje se uzgaja za komercijalnu proizvodnju **ne smije se štititi** nikakvim **kemijskim sredstvima** protiv **nametnika**, dopuštena su samo **prirodna sredstva**.

Sadnja smilja

Sjeme smilja se može dobiti direktno iz smilja tako da se smilje ubere, izmrvi i prosije kroz sito (par puta). Ono što ostane nakon zadnjeg prosijavanja se posije. Ukoliko ne želite sami pripremati sjeme smilja možete kupiti **grm smilja**. Poželjno je posaditi sadnice u redove, držeći razmak od 50 cm između sadnica.

Ovisno o području gdje se sadi, najbolje **vrijeme za sadnju** smilja je **jesen** ili **proljeće**. Ukoliko su zime prehladne, sadnju je bolje obaviti u proljeće kako led ne bi uništio sadnice.

U početnoj fazi rasta biljke, potrebno je zalijevati mladi nasad. Za sadnju se često koriste tzv. kontejneri od stiropora koji se pune zemljom. Kad se posije sjeme, ne zalijeva se već drži par dana na tamnom i hladnom mjestu dok biljka ne proklija. Potom se kontejneri sa smiljem iznose na sunce. Kod plantažnog uzgoja treba pripaziti na korov koji predstavlja čest problem.

Otkup smilja

Tvrtke koje vrše otkup smilja uglavnom same organiziraju prijevoz smilja od plantaže. Otkup je potrebno unaprijed dogovoriti pošto se smilje se mora destilirati u roku od 24 sata nakon berbe jer mu inače opada kvaliteta. Berba se vrši tako da se uzimaju dijelovi iznad prvih listova, potom se smilje odlaže za sušenje ili se odvaja za proces destilacije i pripremu ulja u prva 24 sata.

Cijena aromatičnog ulja na tržištu košta oko 1500 eura. Za litru ulja potrebno je destilirati 800 kg biljke. Sezona berbe na dalmatinskom kopnu počinje 15. lipnja i traje do 18. kolovoza, a na otocima od 1. lipnja.